

## La conducta, el cervell i els òrgans dels sentits 3. El cervell i les seves funcions (3109G01024/2014)

### Dades generals

**Curs acadèmic :** 2014

**Descripció :** Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies del sistema nerviós central i perifèric. Farmacologia dels diferents aparells i sistemes. Saber interpretar mitjançant lectura sistemàtica una imatge radiològica. Saber utilitzar els diferents fàrmacs adequadament. Saber com realitzar i interpretar un electroencefalograma. Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les principals patologies infeccioses en els diferents òrgans i aparells. Semiologia radiològica bàsica dels diferents aparells i sistemes. Conèixer altres tècniques d'obtenció d'imatge diagnòstica. Interpretar una anàlítica normal. Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, interpretant el seu significat. Saber fer una exploració física per aparells i sistemes, així com una exploració psicopatològica, interpretant el seu significat. Medicina pal·liativa. Redactar històries, informes, instruccions i altres registres, de manera comprensible a pacients, familiars i altres professionals.

**Crèdits ECTS :** 15

### Grups

#### Grup A

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : [DELIA GARCIA I PARES](#) , [MARIA CARMÉ JOLY TORTA](#) , [SALVADOR PEDRAZA GUTIERREZ](#) , [LLUIS RAMIO TORRENTA](#) , [RENE ROBERTO ROBLES CEDEÑO](#) , [JUAN SAN MOLINA](#)

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		1	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		1	
Aprenentatge basat en problemes		2	

#### Grup B

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : [ELISABET BALLÓ PEÑA](#) , [OLGA CARMONA CODINA](#) , [SONIA DEL BARCO BERRON](#) , [DELIA GARCIA I PARES](#) , [MARIA CARMÉ JOLY TORTA](#) , [RAQUEL LOPEZ MARTOS](#) , [JOSE PUIG ALCANTARA](#) , [JUAN SAN MOLINA](#) , [JOAQUIN SERENA LEAL](#)

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		1	
Pràctiques d'aula		2	
Pràctiques clíniques		1	

Aprenentatge basat en problemes		3	
Aprenentatge basat en problemes		4	

### Grup C

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : [ELISABET BALLÓ PEÑA](#) , [MARIA DEL MAR CASTELLANOS RODRIGO](#) , [JORDI GICH FULLA](#) , [MARIA DE LES NEUS GONZALEZ ARNAU](#) , [RAQUEL LOPEZ MARTOS](#) , [JUAN SAN MOLINA](#) , [ALFONSO VIDAL NORIA](#)

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		2	
Pràctiques d'aula		3	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		5	
Aprenentatge basat en problemes		6	

### Grup D

Durada : Semestral, 2n semestre

Professorat : [XAVIER CASTELLS CERVELLO](#) , [MARIA DE LES NEUS GONZALEZ ARNAU](#) , [RAQUEL LOPEZ MARTOS](#) , [JUAN SAN MOLINA](#) , [YOLANDA SILVA BLAS](#) , [CECILE VAN EENDENBURG](#) , [ALFONSO VIDAL NORIA](#)

Idioma de les classes : Català (70%), Castellà (10%), Anglès (20%)

Horaris :

Activitat	Horari	Grup de classe	Aula
Teoria		2	
Pràctiques d'aula		4	
Pràctiques clíniques		1	
Aprenentatge basat en problemes		7	
Aprenentatge basat en problemes		8	



### Competències

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica, que incloguin els principis ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el pacient.
- Comprendre la importància d'aquests principis per al benefici del pacient, de la societat i la professió, fent especial atenció al secret professional.
- Desenvolupar la pràctica professional respectant l'autonomia del pacient, les seves creences i la seva cultura.
- Desenvolupar la pràctica professional amb respecte pels altres professionals de la salut, adquirint habilitats de treball en equip.
- Comprendre i reconèixer els efectes, mecanismes i manifestacions de la malaltia sobre l'estructura i funció del cos humà.
- Comprendre i reconèixer els agents causants i factors de risc que determinen els estats de salut i el desenvolupament de la malaltia.
- Comprendre els fonaments d'acció, indicacions i eficàcia de les intervencions terapèutiques, basant-se en l'evidència científica disponible.
- Obtenir i elaborar una història clínica que contingui tota la informació rellevant.

- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Reconèixer i tractar les situacions que posen la vida en perill immediat i aquelles altres que exigeixen atenció immediata.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com dels malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i demés recursos del sistema sanitari.
- Escoltar amb atenció, obtenir i sintetitzar informació pertinent dels problemes que afecten el malalt i comprendre el contingut d'aquesta informació.
- Redactar històries clíniques i altres registres mèdics de manera comprensible per a tercers.
- Comunicar-se de manera efectiva i clara, tant oralment com per escrit, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.
- Reconèixer els determinants de salut en la població, tant els genètics com els dependents del sexe i estil de vida, demogràfics, ambientals, socials, econòmics, psicològics i culturals.
- Reconèixer el propi paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan sigui apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut.
- Obtenir i utilitzar dades epidemiològiques i valorar tendències i riscos per a la presa de decisions sobre salut.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seva posterior anàlisi, preservant la confidencialitat de les dades.
- Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.
- Adquirir la formació bàsica per a l'activitat investigadora.

## Continguts

---

### 1. Generalitats

- 1.1. Anamnesi dirigida en pacient neurològic
- 1.2. Exploració neurològica
- 1.3. Proves complementàries en patologia neurològica: punció lumbar, ultrasonografia, proves neurofisiològiques, neuroimatge, anatomia-patològica
- 1.4. Fàrmacs en patologia neurològica
- 1.5. Indicació i tècniques quirúrgiques en les malalties del sistema nerviós central o perifèric
- 1.6. Neuroplasticitat i neurorehabilitació

2. Cefalees. Epidemiologia, clínica, diagnòstic i tractament de les cefalees primàries (migranya, cefalea tensional, cefalea en acúmuls). Criteris d'alarma de les cefalees. Cefalees secundàries

3. Neuràlgies cranials (neuràlgia trigeminal i occipital)

4. Epilèpsia. Epidemiologia, classificació, diagnòstic i tractament. Síndromes epilèptics.

5. Ictus isquèmic i hemorràgic. Epidemiologia, fisiopatologia, etiologia, diagnòstic i diagnòstic diferencial de l'ictus isquèmic i hemorràgic. Criteris de tractament fibrinolític. Tractament fase aguda i prevenció secundària de l'ictus. Concepte accident isquèmic transitori.

6. Meningoencefalitis. Clínica, diagnòstic i tractament. Meningitis bacteriana. Meningoencefalitis vírica, tuberculosa i fúngica. Abscés i empiema cerebral.

7. Traumatisme cranioencefàlic. Classificació, diagnòstic, tractament mèdic i quirúrgic del TCE.

8. Malalties inflamatòries i desmielinitzants del sistema nerviós central. Fisiopatologia, clínica, diagnòstic i tractament de l'esclerosi múltiple i altres malalties inflamatòries/desmielinitzants.

9. Trastorns del moviment. Tics. Corea. Tremolor essencial (clínica, diagnòstic i tractament). Malaltia de Parkinson (clínica, diagnòstic i tractament). Parkinsonismes.

10. Trastorns neurocognitius. Clínica, diagnòstic, classificació i tractament. Síndrome confusional aguda.  
10.1. Hidrocefàlies

11. Malalties de motoneurona. Esclerosi lateral amiotròfica: clínica, diagnòstic i tractament

12. Malalties neuromusculars. Polineuropaties (clínica, diagnòstic i classificació segons patró axonal o desmielinitzant). Síndrome de Guillain-Barré. Malalties de la unió neuromuscular (miastènia, síndrome de Eaton-Lambert i botulisme)

13. Estudi del son i la seva patologia






14. Tumors del sistema nerviós central i perifèric. Classificació, clínica, diagnòstic i tractament dels tumors del sistema nerviós central i perifèric. Complicacions dels tumors. Síndromes paraneoplàsiques.

## Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Anàlisi / estudi de casos	34,5	53,5	88
Aprenentatge basat en problemes (PBL)	38	77	115
Classes expositives	18,5	28,5	47
Classes participatives	4	7	11
Classes pràctiques	5,5	6,5	12
Lectura / comentari de textos	4	6,5	10,5
Pràctiques en empreses / institucions	24	0	24
Prova d'avaluació	6,5	57	63,5
Simulacions	1	1	2
Tutories	2	0	2
<b>Total</b>	<b>138</b>	<b>237</b>	<b>375</b>



## Bibliografia

- Bradley, W. G. (Walter George) (cop. 2010 ). *Neurología clínica* (5a ed.). Madrid [etc.]: Elsevier. [Catàleg](#) 
- Zarranz, Juan J. (2008). *Neurología* (4a ed.). Barcelona: Elsevier. [Catàleg](#) 
- Anthony S. Fauci ... [et al.] (2009). *Harrison : principios de medicina interna* (17a ed.). México D.F.: McGraw-Hill Interamericana. [Catàleg](#) 
- A. von Domarus, P. Farreras V, C. Rozman, F. Cardellach López (2009). *Medicina interna* (16ª ed.). Madrid: Elsevier. [Catàleg](#) 
- J. L. del Cura, S. Pedraza, A. Gayete (2010). *Radiología esencial* . Buenos Aires: Médica Panamericana. [Catàleg](#) 



## Avaluació i qualificació

### Activitats d'avaluació

Descripció de l'activitat	Avaluació de l'activitat	%
Pràctiques clíniques	Assistència obligatòria i realitzar exploració neurològica a un pacient hospitalitzat. Si l'assistència a les pràctiques és < 90% constarà com no presentat.	5
Examen ABP 1	Primera sessió: s'exposen casos-problema i l'estudiant haurà de resoldre el cas, fent una justificació raonada basant-se en l'anamnesi, exploració, diagnòstic diferencial i a partir d'aquí explicar les proves complementàries i tractament que faria. Fins la segona sessió es prepararà el tema escollit per a poder respondre les preguntes proporcionades a la segona sessió Segona sessió: respondrà a les preguntes plantejades per escrit. S'avaluaran les tutories ABP 1, 2 i 3	5
Prova d'avaluació de pràctiques	Consistirà en la realització d'una exploració neurològica i/o història clínica a un pacient hospitalitzat	5
EXAMEN ABP 2	Primera sessió: s'exposen casos-problema i l'estudiant haurà de resoldre el cas, fent una justificació raonada basant-se en l'anamnesi, exploració, diagnòstic diferencial i a partir d'aquí explicar les proves complementàries i tractament que faria. Fins la segona sessió es prepararà el tema escollit per a poder respondre les preguntes proporcionades a la segona sessió Segona sessió: respondrà a les preguntes plantejades per escrit. S'avaluaran les tutories ABP 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7	15
Examen test	Examen de continguts mitjançant preguntes tipus test, de 4 respostes i una vàlida. Es descomptarà 0.25 per cada resposta incorrecte. Els continguts poden incloure temes tractats a seminaris, classes expositives, tallers i tutories ABP.	30
Tutories ABP	Tutories ABP 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7	40

### Qualificació

60% de la nota final:

- Treball en les sessions de tutories ABP i participació en les mateixes (40%)
- Examen tipus ABP (20%) . Hi haurà 2 proves, la primera es durà a terme al final de la 3<sup>a</sup> setmana i no allibera els continguts aprovats i representa un 5% de la nota final. La segona es durà a terme al final i representa el 15% de la nota final.

40% de la nota final:

- Pràctiques: (10% de la nota final) assistència a les pràctiques (5%)+realització d'una exploració neurològica a un pacient hospitalitzat (5%). Es valorarà especialment l'actitud proactiva durant l'estada a hospitalització. L'assistència inferior al 90% a les pràctiques constarà com a no presentat i per tant s'hauran de recuperar les pràctiques.
- Examen d'elecció múltiple TEST de resposta única (30% de la nota final), una única resposta és correcta que val un punt i per cada resposta errònia resta 0.25 punts.  
Per aprovar el mòdul cal tenir superades (APTE=5.00) per separat les tutories ABP, l'examen ABP, l'examen test i les pràctiques. Només es podrà optar a la recuperació quan no s'hagi superat la prova (< 5.00). La nota màxima que es pot obtenir de les avaluacions de les activitats suspeses serà d'un 5 si l'alumne es considera apte, independentment de la nota que obtingui d'aquesta avaluació. Aquesta nota farà promig amb la nota que l'alumne hagi obtingut en les altres activitats avaluable i que hagi superat prèviament.

L'assistència es considera OBLIGATÒRIA per a totes les activitats.

#### **criteris específics de la nota «No Presentat» :**

Es considera no presentat aquell alumne que no realitzi alguna de les activitats d'avaluació (tutories ABP, examen ABP, pràctiques i examen test). En el cas de les tutories ABP es considerarà com a no realitzada en cas de no assistència a > 25% de les tutories.

L'assistència a pràctiques < 90% constarà com no presentat.